

Az új lízing standard (IFRS 16) bevezetése

Az új lízing standardot 2016. januárjában adta ki az IASB, melynek hatálybalépés időpontja 2019. január 1. lesz. A standard gyakorlatilag minden vállalatot érint, amely bérlet vagy lízing keretében szerez jogot eszközök használatára.

Bár az új standard lízingbe adók esetén a számviteli kezelést nem változtatja meg jelentősen, a legtöbb esetben megszünteti a mérlegen kívüli elszámolást a lízingbe vevőnél, megváltoztatva ezzel sok pénzügyi mutató értékét, mint például az eladósodottsági mutatót vagy az EBITDA-t. Az új módszertan javítja az összehasonlíthatóságot, de hatással lesz a kovenánsok értékére, a hitelértékelésekre, a hitelfelvételi költségekre és a vállalat általános megítélésére.

Az új standard érintheti a lízingbe adók üzleti modelljét és kínálatát, mivel a partnerek igényei és preferenciái várhatóan megváltoznak. Továbbá felgyorsíthatja a már jelenlévő piaci változásokat, fejlesztéseket a lízingkonstrukciókra vonatkozóan, többek között nagyobb fókusz helyezve a szolgáltatásokra a fizikai eszközökkel szemben.

A lízingek számviteli elszámolásában bekövetkező változásnak távolra mutató hatása lesz a lízingbe vevő vállalatok üzleti folyamataira, rendszereire és kontrolljaira, illetve jelentős mértékben megnövekszik az adat- és információigénye a mérlegbe történő felvétel miatt.

Az új standard hatóköre

A lízing egy fontos, széles körben alkalmazott pénzügyi megoldás, amely lehető teszi a vállalatok számára, hogy hozzáférjenek tárgyi eszközökhöz jelentős kezdeti finanszírozás nélkül, illetve kezeljék az elavulás és maradványérték kockázatát. Néhány esetben a lízing az egyetlen módja egy eszköz használatának, amennyiben az nem megvásárolható.

A jelenleg hatályban lévő szabályok szerint a lízingeket operatív, vagy pénzügyi lízingként kell elszámolni összetett szabályok és vizsgálatok alapján. A gyakorlatban előfordulhat, hogy bizonyos eszközök aktiválásra kerülnek, bizonyos eszközök pedig nem, habár gazdaságilag hasonló tranzakció során kerülnek a vállalat használatába. Az új standard szerint a lízingbe vevőknek szinte az összes lízingelt eszközt fel kell venniük a mérlegükbe így megjelenítve az eszköz meghatározott ideig történő használatára vonatkozó jogukat, illetve meg kell jeleníteniük a kapcsolódó fizetési kötelezettséget is. Minden lízing kötelezettséget a becslült futamidő vonatkozásában kell értékelni figyelembe véve a meghosszabbítási lehetőségeket is akkor, ha a vállalat kellőképpen biztos az opciós jog gyakorlásában.

Hatókör:

Az új standard (IFRS 16) hatóköre általánosságban megegyezik az IAS 17 hatókörével és magába foglal minden

olyan szerződést, amely jogot biztosít egy eszköz bizonyos ideig történő használatára meghatározott ellenértékért cserébe, kivéve a lízingbe adó által biztosított szellemi termékekre vonatkozó licenzeket, a lízingbe vevő számára licenz szerződésben biztosított jogokat (például mozgófilmek, videó felvételek, stb...), biológiai eszközök lízingjét, szolgáltatási koncessziós szerződéseket és természeti kincsek, illetve nem-megújuló források kinyerésére vonatkozó lízingeket. Ezen felül létezik még egy opcionális hatókör felmentés az előbbieken felsoroltaktól különböző immateriális javakat lízingbe vevők számára.

Az új standardban a lízing definíciója eltér a jelenleg érvényes IFRIC 4 útmutatástól, ami bizonyos szerződések esetében eltérő kezelési módszert okozhat a jövőben. Az IFRS 16 részletes útmutatást tartalmaz a vállalatok megsegítésére annak érdekében, hogy fel tudják mérni, hogy egy szerződés lízinget vagy szolgáltatást tartalmaz, vagy esetleg mindkettőt. A jelenlegi gyakorlatban nincs jelentős hangsúly fektetve az operatív lízingek és szolgáltatások elkülönítésére, mivel általában nincs különbség a kettő számviteli kezelése között.

Jelenleg sok operatív lízing szerződés tartalmaz szolgáltatások igénybe vételére vonatkozó részeket, illetve szolgáltatási szerződések is tartalmazhatnak operatív lízinggel kapcsolatos elemeket. Az új standard szerint tulajdonképpen minden lízingelt eszközt aktiválni kell, vagyis elválik a két elem számviteli kezelése.

Tanulmány a mérlegbe történő felvétel hatásairól – IFRS 16

PwC holland irodája a Rotterdam School of Management együttműködésével egy globális tanulmányt készített 3 199 tőzsdei, IFRS beszámolót készítő, különböző iparágakban és országokban tevékenykedő vállalat adatainak figyelembe vételével az új standard bevezetésének hatásairól a pénzügyi kimutatásokra, illetve a legfontosabb pénzügyi és teljesítménymutatókra vonatkozóan.

A tanulmány az operatív lízing kötelezettségek mérlegben történő megjelenítésének minimum hatását mutatja be a 2014-es publikált beszámolók adatai alapján, azonban a változások végső hatása ennél akár sokkal jelentősebb is lehet. Továbbá a tanulmány nem veszi figyelembe azon mentességeket, amelyek elérhetőek lesznek a standard 2019. január 1-jei kezdeti alkalmazásakor.

A tanulmány legfontosabb eredményei:

- A vállalatok adósságállományában bekövetkező növekedés mediánja nagyságrendileg 22%
- Az EBITDA növekedés mediánja nagyságrendileg 12%
- Tőkeáttételi mutató növekedése 2,03-ról 2,14-re (5,4%)
- A potenciális hatások köre igen széles lehet, de nagyságrendileg a cégek 53%-a tapasztalna körülbelül 25%-os hitelállomány-növekedést

A tanulmány szerint a következő iparágak érintettek leginkább:

- Kiskereskedelem
- Légitársaságok
- Szakmai szolgáltatások
- Egészségügy
- Textil- és ruhaipar
- Nagykereskedelem

A leginkább érintett szektor a kiskereskedelem, ahol a bemutatott hitelállomány mediánja várhatóan 98%-kal növekszik és a tőkeáttételi mutató (hitelállomány/EBITDA) mediánja 1,17-ről 2,47-es értékre fog megnőni. Ebben az iparágban a hitelállomány – a cégek körülbelül 35%-a esetében – több mint 25%-kal növekszik majd.

Jelentős különbség mutatkozik az egyes iparágakra és az iparágakon belül az egyes cégekre gyakorolt hatásokban. A tanulmány megmutatta, hogy a leginkább érintett kiskereskedelmi szektor után a fent felsorolt iparágak lesznek érintettek (sorrendben).

Az egyes régiókat tekintve Ausztrália és Új-Zéland esetében a várható növekedés a hitelállomány mediánjában 22%, míg az Európai Unióban tevékenykedő cégek esetén átlagosan 21%. Az Európai Unió vállalatai átlagban 11%-os mediánnövekedést tapasztalnak majd az EBITDA értékét tekintve, illetve a tőkeáttételi mutatójuk 0,23-ról 1,55-1,78 közötti értékre növekszik.

Összességében elmondható, hogy az új lízing standardnak jelentős hatása lesz a vállalatok döntő többségére, amit az iparági jellemzők és geográfiai körülmények jelentősen befolyásolhatnak. Az Európai Unióban működő vállalatok nagymértékben érintettek az IFRS 16 miatt bekövetkező változások által. Figyelembe véve a piac érdekeit a PwC segítséget nyújt a változás bevezetésének teljes folyamatán keresztül, hiszen közös érdekünk a jól működő, hatékony új rendszer kialakítása. A vállalatok számára érdemes mihamarabb lépéseket tenni a szükséges változtatások felmérése érdekében az IFRS 16 bevezetésével kapcsolatosan.

